

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 6. oktober 2022
Kontor: Internationalt kontor
Sagsbeh: Mads Vigsø Bendsen
Sagsnr.: 2022-3053-0027
Dok.: 2601143

Skriftlig forelæggelse for Folketingets Europaudvalg om Justitsministeriets dagsordenspunkter i forbindelse med møde i Rådet for retlige og indre anliggender (RIA) den 13.-14. oktober 2022

Det tjekkiske formandskab afholder den 13.-14. oktober 2022 møde i Rådet for retlige og indre anliggender (RIA), hvor der er en række dagsordenspunkter med tilknytning til Justitsministeriets område.

De konkrete sager forelægges hermed Folketingets Europaudvalg til orientering. Endvidere orienteres Folketingets Europaudvalg om to yderligere konkrete sager under punktet ”siden sidst”.

Justitsministeriet har forud for nærværende skriftlige orientering udarbejdet et samlenotat til Folketingets Europaudvalg vedrørende ministeriets konkrete sager på rådsmødedagsordenen (oversendt til udvalget af Udenrigsministeriet den 29. september 2022). Dagsordenen for rådsmødet er siden blevet revideret, og på den baggrund er punkterne om afrapportering fra trilogforhandlingerne om ”e-Bevispakken” (forordnings- og direktivforslag) og godkendelse af rådskonklusioner om Det Europæiske Retlige Netværk for Cyberkriminalitet (EJC�) udgået.

1. Retlige modsvar og kampen mod straffrihed vedrørende begåede forbrydelser i forbindelse med Ruslands invasion af Ukraine

For det første indeholder dagsordenen en *statusorientering* om de retlige modsvar på situationen i Ukraine, herunder i særdeleshed i forbindelse med efterforskning og strafforfølgelse af formodede krigsforbrydelser og kampen mod straffrihed.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Statusopdateringen forventes at være en fortsættelse af tidligere drøftelser om samme emne i forbindelse RIA-rådsmødet 9.-10. juni 2022 i Luxembourg og det uformelle RIA-rådsmøde den 10.-11. juli 2022 i Prag.

Det forventes, at der fortsat vil være stor bevågenhed om, hvordan man fra centralt hold fortsat kan sikre en effektiv koordinering af de forskellige internationale indsats og samarbejdsfora, der hver især spiller en rolle i efterforskningen af krigsforbrydelser. Det gælder f.eks. de efterforskningstiltag, der er blevet iværksat i regi af Den Internationale Straffedomstol (ICC) og de udvidede kompetencer til Eurojust, som inden sommeren blev vedtaget i form af forordningsforslag.

Hertil kommer, at der fortsat forventes at være opmærksomhed om arbejdet med et eventuelt direktivforslag om strafferetlige sanktioner for overtrædelse af EU-sanktioner, som fastsætter minimumsregler for definitionen af strafbare handlinger og sanktioner.

Fra dansk side ses der positivt på, at der i rådsregi løbende gøres status over indsatsen. Regeringen har løbende understreget vigtigheden af god koordinering mellem de forskellige aktører, så det sikres, at indsatsen for at indsamle beviser bliver så effektiv som muligt.

2. Uddannelse af dommere mv. og betydningen heraf for adgangen til domstolene i forbindelse med retsstatsprincippet

Dagsorden indeholder dernæst en *politisk meningsudveksling* mellem medlemsstaterne om uddannelse af f.eks. dommere, anklagere, advokater og personale ved domstolene og betydningen heraf for adgangen til retfærdighed i forbindelse med retsstatsprincippet.

Det er forventningen, at drøftelsen vil tage afsæt i Kommissionens tredje retsstatsrapport, der blev offentliggjort den 13. juli 2022. Kommissionens retsstatsrapport er tidligere blevet behandlet i Rådet for almindelige anliggender (GAC), og der er således lagt op til en supplerende og mere tematisk drøftelse i RIA-regi.

Udenrigsministeren har tidligere (den 16. september 2022) orienteret udvalget om den bredere retsstatsdiskussion i forbindelse med det seneste GAC-rådsmøde.

Regeringen er positivt indstillet over for drøftelsen og de tiltag, som Kommissionen har iværksat for at styrke retsstatsprincippets overholdelse i EU.

3. Opretholdelse af grundlæggende rettigheder i en krisetid

Der er ligeledes lagt op til en *politisk meningsudveksling* om opretholdelsen af grundlæggende rettigheder i en krisetid, hvor direktøren for EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA) er inviteret til drøftelsen.

Meningsudvekslingen forventes at tage afsæt i FRA's seneste årsrapport om udviklingen på menneskerettighedsområdet i EU.

I rapporten sættes der bl.a. fokus på covid-19-pandemiens betydning for borgernes grundlæggende rettigheder, navnlig på det sociale område. Heraf fremgår det bl.a., at befolkningen i EU som følge af pandemien har oplevet en øget dødelighed, øget risiko for fattigdom, restriktioner i beskæftigelse, manglende adgang til digital infrastruktur og begrænset adgang til sundhedspleje, børnepasning og uddannelse.

Regeringen ser positivt på en drøftelse af, hvorledes vi i EU kan styrke og opretholde grundlæggende rettigheder.

4. Øvrige statusorienteringer på rådsmødedagsordenen

Dagsordenen for RIA-rådsmødet indeholder herudover en række statusorienteringer på Justitsministeriets område vedrørende:

- 1) Det forbeholdsramte direktivforslag om strafferetlig beskyttelse af miljøet samt
- 2) Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO).

5. Siden sidst

a. Om EU-Domstolens dom i sag C-817/19 af 21. juni 2022 om PNR-oplysninger – Ligue des Droits Humains

Udvalget er tidligere den 2. december 2021 blevet orienteret om, at der hos EU-Domstolen verserede en præjudiciel sag fra Belgien om forskellige aspekter af indsamlingen, opbevaringen og anvendelsen af PNR-oplysninger efter Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/681 af 27. april

2016 om anvendelse af PNR-oplysninger til at forebygge, opdage, efterforske og retsforfølge terrorhandlinger og grov kriminalitet i lyset af bl.a. Charterets bestemmelser om respekt for privatliv og familieliv samt beskyttelse af personoplysninger.

EU-Domstolen har den 21. juni 2022 afsagt dom i den belgiske sag. Dommen slår fast, at der ikke kan rejses tvivl om PNR-direktivets gyldighed, men opstiller samtidig en række begrænsninger ved anvendelsen af PNR-oplysninger efter PNR-direktivet.

PNR-direktivet er omfattet af det danske retsforbehold og er derfor ikke bindende for eller finder anvendelse i Danmark. Den danske PNR-ordning (som er etableret ved PNR-loven) svarer dog i vid udstrækning til ordningen efter PNR-direktivet.

Justitsministeriet er på den baggrund i gang med at undersøge, om dommen har betydning for den danske PNR-ordning, herunder om der er behov for at ændre PNR-loven.

b. Orientering om direktivet om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser

Udvalget har den 9. juni 2022 fået tilsendt et grund- og nærhedsnotat vedrørende Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2011/83/EU for så vidt angår aftaler om finansielle tjenesteydelser indgået ved fjernsalg og ophævelse af direktiv 2002/65/EF (KOM (2022) 204 endelig).

Med forslaget lægges der op til at ophæve det eksisterende direktiv om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser til forbrugere. De relevante regler løftes i stedet over i forbrugerrettighedsdirektivet.

Forslaget har til formål at forenkle og modernisere lovgivningen, men hensynet bag reglerne forandrer sig ikke. Formålet med regelsættet er derfor stadig at fremme indgåelsen af fjernsalgsaftaler om finansielle tjenesteydelser på det indre marked og samtidig sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau.

Justitsministeriet orienterer hermed om forslaget og om, at forhandlingerne af forslaget i Rådet blev påbegyndt i slutningen af juni 2022 under det franske formandskab. Forhandlingerne er fortsat under det tjekkiske formandskab.

Justitsministeriet har endnu ingen klare indikationer på, hvornår formandskabet forventer at lægge op til en generel indstilling. Justitsministeriet vender tilbage til udvalget med henblik på at indhente forhandlingsoplæg, inden forslaget forelægges Rådet for at opnå en generel indstilling.

Det bemærkes i den forbindelse, at fjernsalgsdirektivet forhandles i formation af Rådet for konkurrenceevne (COMPET).